

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Житомирський агротехнічний фаховий коледж

Циклова комісія суспільних та гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник директора з
навчальної роботи**

Костянтин БОРАК

« ____ » _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ»**

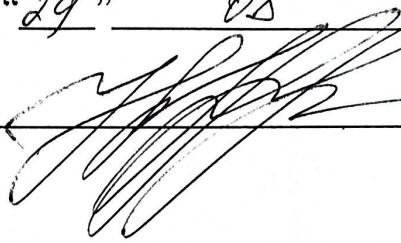
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Лісове господарство
ТИП ДИСЦИПЛІНИ	Обов'язковий освітній компонент
МОВА НАВЧАННЯ	Українська

Робоча програма з навчальної дисципліни «Історія української державності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 205«Лісове господарство» / Укладач І.М. Можарівська. Житомир, 2022. 20 с.

Розробник: Інна МОЖАРІВСЬКА, канд. пед. наук, викладач вищої категорії, викладач-методист, циклова комісія суспільних та гуманітарних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Агрономія та лісове господарство»

Протокол № 1 від "29" 08 2022 р.

Завідувач кафедри Наталія ЦУМАН

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення дисципліни «Історія української державності» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних - 40 годин (лекції - 28, практичні заняття - 12), самостійна робота студентів - 80 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS - 4	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 205 Лісове господарство	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - розрахункове		1-й	2-й
Загальна кількість академічних годин - 120		<i>Семестр</i>	
		1-й	3-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -2 самостійної роботи студента - 4	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	28 год	6 год
		<i>Практичні</i>	
		12 год.	6 год
		<i>Самостійна робота</i>	
		80 год	78 год
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Історія української державності» є формування цілісного та системного уявлення про визначальні закономірності та тенденції розвитку української державності. Курс передбачає вивчення та узагальнення багатовікового історико-культурного досвіду свого народу, закономірностей політичних, державотворчих, соціально-економічних і культурних процесів, що відбувалися на теренах України, формування уяви про сучасний стан української державності та українського суспільства, визначення його ціннісних орієнтирів і шляхів розвитку на майбутнє.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Історія української державності» базується на знаннях таких дисциплін, як «Історія України», «Історія української культури».

3. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

РН1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності.

РН2. Прагнути до самореалізації та самоосвіти.

РН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і і аналізувати отриману інформацію. РН1

РН13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці у колективі.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Становлення та еволюція української державності.

Тема 1.1. Вступ до курсу. Витоки Української державності.

Тема 1.2. Латентний період Українського державотворення (друга половина XIV - XVI ст.).

Тема 1.3. Українська козацька держава (середина XVII - кінець XVIII ст.)

Тема 1.4. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.

Змістовий модуль 2. На шляху до відродження державності (XX- поч. XXIст.)

Тема 2.1. Український національно - визвольний рух і державотворчі процеси 1917 - 1921рр.

Тема 2.2. Україна в умовах радянської квазідержавності.

Тема 2.3. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	всього	у тому числі		
		л	п	СРС
<i>Змістовий модуль 1. Становлення та еволюція української державності</i>				
Тема 1.1	14	4	2	8
Тема 1.2	15	4	2	9
Тема 1.3.	13	4		9
Тема 1.4.	15	4	2	9
Разом за модуль 1	57	16	6	35
<i>Змістовий модуль 2. На шляху до відродження державності (XX- поч. ХХІст.)</i>				
Тема 2.1	21	4	2	15
Тема 2.2	25	4	6	15
Тема 2.3	21	4	2	15
Разом за модуль 2	63	12	6	45
Всього годин	120	28	12	80
Заочна форма				

Примітка: л - лекції, п - практичні заняття, СРС - самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть ГОДИН
<i>Змістовий модуль 1. Становлення та еволюція української державності та національної культури</i>	
1.1. Вступ до курсу. Витоки Української державності. Мета, предмет і завдання курсу «Історія української державності». Ознаки, символи та атрибути державності. Витоки та етапи становлення української державності. Перші протодержавні та державні утворення: Кіммерія, Скіфія, Сарматія, грецькі міста-держави, Боспорське царство. Зародження державності у східних слов'ян. Передумови утворення Київської Русі. Теорії походження Київської Русі. Внутрішні і зовнішні фактори розвитку Давньоруської держави. Політичний устрій й особливості системи державного управління та її історична трансформація. Соціально-економічний розвиток. Міжнародні зв'язки і місце Київської Русі в історії Європи. Галицько-Волинське князівство - продовжувач державницьких традицій Київської Русі. Соціально-економічний розвиток та суспільно-політичний устрій Галицько-Волинського князівства. Боротьба Русі проти монголо-татарської навали. Зовнішня політика Галицько-Волинського князівства. Причини і наслідки втрати української державності. Історичне значення давньоруської держави.	4
1.2. Латентний період Українського державотворення (друга половина XIV - XVI ст.) Початок литовсько-польської експансії. Вхід українських земель до складу інших держав. Особливості перебування українських земель під владою іноземних держав. Литовсько-польські унії та їх наслідки для українських земель. Втрата українськими землями своєї автономії. Соціально-економічний розвиток. Запорозька Січ у козацькому державотворенні. Умови й обставини появи козацтва. Утворення Запорізької Січі. Суспільно-політичний, військовий та адміністративний устрій Запорізької Січі. Державотворчі тенденції в діяльності козацтва. Козацтво як впливовий чинник міжнародного життя.	4

<p>1.3. Українська козацька держава (середина XVII - кінець XVIII ст.) Соціально-економічне і політичне становище України напередодні повстання 1648 р. Характер, рушійні сили і мета Національної революції сер. XVII ст. Основні етапи війни. Переяславська угода 1654 р., її оцінка в історіографії. Державницька програма Б. Хмельницького. Зміни у суспільних відносинах. Формування української держави, її політична форма. Органи центральної і місцевої влади та управління. Соціально-економічний розвиток та політичне становище українських земель у складі Московської держави та Речі Посполитої.</p> <p>Руїна та її вплив на державність України. Поділ українських земель на Лівобережну та Правобережну Україну. «Вічний мир» 1686 р. Обмеження автономії Гетьманської України і посилення колонізаторської політики московського царизму. Органи самодержавного управління Україною-Гетьманщиною. Остаточне скасування гетьманської влади у 1764 р. Ліквідація козацького самоврядування на Слобідській Україні й Лівобережжі (1765 - 1786 рр.), Запорозькій Січі (1775 р.).</p> <p>Особливості розвитку національної культури середини XVII - кінця XVIII ст. Феномен козацького бароко.</p>	2
<p>1.4. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.</p> <p>Адміністративно-територіальний поділ та суспільний устрій українських земель під владою Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій у XIX ст. Початки національного відродження в Україні, його передумови та етапи розвитку, прояви впливу революційних ідей Західної Європи на Україну. Розгортання російського суспільно-політичного та польського національно-визвольного рухів на українських землях у XIX ст. Утворення, діяльність, програмні документи Кирило-Мефодіївського товариства, його склад.</p> <p>Передумови національного відродження на західноукраїнських землях, політика австрійського уряду щодо цих земель. Утворення, ідейно-теоретичні засади та основні напрями діяльності “Руської трійці”. “Весна народів” 1848 р. в Австрійській монархії та Східній Галичині. Наслідки та значення подій 1848 - 1849 рр. на західноукраїнських землях. Політичне життя Російської імперії другої половини XIX ст., модернізаційні реформи 60 - 70-х рр. XIX ст.</p> <p>Активізація національно-визвольного руху в Надніпрянській</p>	2
<p>Разом за змістовий модуль 1</p>	14

*Змістовий модуль 2. На шляху до відродження державності
(XX- поч. XXIст.)*

2.1. Український національно - визвольний рух і державотворчі процеси 1917 - 1921рр.

Причини та передумови Української революції. Утворення Центральної Ради, її програма і соціальна база. Універсали Центральної Ради. Утворення Генерального Секретаріату. Утворення Української Народної Республіки. Утворення в Україні маріонеткового радянського уряду. Агресія більшовицької Росії. Підписання мирного договору з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною, Болгарією. Прийняття Конституції УНР. Криза Центральної Ради навесні 1918 р.

Гетьманський переворот. Українська Держава гетьмана П. Скоропадського: особливості внутрішньої і зовнішньої політики. Падіння гетьманського режиму. Утворення Директорії, її політика і соціальна база. Відновлення УНР. Спроби утвердити українську державність в умовах зовнішньої агресії. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Акт злуки УНР і ЗУНР 22 січня 1919 р. Війна з Польщею. Національно-визвольний рух у Північній Буковині та на Закарпатті.

Встановлення радянської влади в Україні у 1919 р. Перша радянська конституція України. Політика більшовиків в Україні в 1919 р. Радянсько-польська війна. Ризький мирний договір. Рішення Ради послів Паризької мирної конференції про приєднання Східної Галичини до Польщі, падіння ЗУНР та її історичне значення. Окупація Північної Буковини Румунією та входження Закарпаття до Чехословаччини.

Основні уроки української національної революції. Причини краху всіх спроб творення української національної держави у межах проживання етнічних українців.

2.2. Україна в умовах радянської квазідержавності

Політична і соціально-економічна криза на початку 1920-х рр. в Україні. Запровадження нової економічної політики. Індустріалізація України. Колективізація сільськогосподарського виробництва. Голодомор 1932 - 1933 рр.: причини, організація та розгортання, наслідки геноциду. Політика “українізації”: причини, суть, наслідки. Становлення радянського тоталітаризму в Україні, його характерні риси.

Становище західноукраїнських земель у складі Польщі, Румунії, Чехо-Словаччини. Створення Організації Українських Націоналістів (ОУН), її програмні цілі, форми і методи їх досягнення. Діяльність легальних українських політичних партій в Східній Галичині та Волині. Національно-визвольний рух, діяльність політичних партій та громадських організацій у Північній Буковині, Бесарабії і Закарпатті. Карпатська Україна 1938 - 1939 рр.

Україна в роки Другої світової війни. Створення і діяльність легальних українських організацій: Українського Центрального Комітету,

<p>Української Національної Ради, Українського Крайового Комітету. Формування трьох гілок Руху Опору населення України (українського націоналістичного, радянського партизанського та польського) нацистському окупаційному режимові. Питання стратегії і тактики ведення боротьби за державну незалежність України у середовищі ООН. Адміністративно-територіальні зміни Української РСР у перші повоєнні роки (1945 - 1951). Участь України в міжнародних політичних процесах. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40-80-х рр. XX ст. Соціально-економічний розвиток УРСР в другій пол.. XX ст. Наступ на національно-культурне життя та духовний розвиток українського народу, посилення русифікації. Розгортання правозахисного та дисидентського руху.</p> <p>Перші кроки демократизації суспільства в період “перебудови”. Зростання самосвідомості й духовності народу, активізація українського національно-визвольного руху. Політичне життя України (1990 - 1991 рр.). Зростання політичної активності народу.</p>	
<p>2.3. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні</p> <p>Розгортання державотворчих процесів у 1991 - 1996 рр. Розбудова владних структур. Конституційний процес. Політичний та соціально-економічний розвиток (1991 - 2004). “Помаранчева революція” та її наслідки. Повернення до моделі президентсько-парламентської республіки. Загострення політичної ситуації наприкінці 2013 р. Євромайдан. Революція Гідності 2013 - 2014 рр. Вибори Президента 2014 і 2019 рр. Міжнародне становище та зовнішня політика України. Російсько-українська війна. Перспективи Української держави в XXI ст. Розвиток національної культури.</p>	4
<p>Разом за змістовий модуль 2</p>	14
<p>Всього</p>	28

6.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. Становлення та еволюція української державності та національної культури</i>		
1.1.	Ознайомлення з робочою програмою. Техніка безпеки. Академічна доброчесність (https://education.btsau.edu.ua/node/1). Г алицько-Волинське князівство - продовжувач державницьких традицій Київської Русі.	6
Разом за змістовий модуль 1		6
<i>Змістовий модуль 2. На шляху до відродження державності (XX- поч. XXIст.)</i>		
2.1.	Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни	6
Разом за змістовий модуль 2		6
Всього		12

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Становлення та еволюція української державності та національної культури</i>		
1.1.	Вступ до курсу. Витоки Української державності та національної культури	8
1.2.	Латентний період Українського державотворення (друга половина XIV - XVI ст.).	9
1.3.	Українська козацька держава (середина XVII - кінець XVIII ст.)	9
1.4.	Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.	9
Разом за змістовий модуль 1		35
<i>Змістовий модуль 2. На шляху до відродження державності (XX- поч. XXIст.)</i>		
2.1.	Український національно - визвольний рух і державотворчі процеси 1917 - 1921рр.	15
2.2.	Україна в умовах радянської квазідержавності	15
2 3	[сторичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні	15
Разом за змістовий модуль 2		45
Всього годин		80

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Утвердження християнства та його вплив на розвиток давньоруської культури.
2. Пам'ятки вітчизняного державотворення за доби Київської Русі.
3. Монгольська навала на Русь та її наслідки.
4. Київська Русь і Візантійська імперія: особливості взаємовідносин.
5. Польсько-литовські унії та їх наслідки для українських земель.
6. Козацьке питання в Речі Посполитій.
7. Українське козацтво та Кримське ханство: історичні взаємовідносини.
8. Православні братства та їх роль у збереженні та розвитку української

культури в XVI - XVII ст.

9. Магдебурзьке право.
10. Ренесанс в українській культурі.
11. Пакти та Конституції законів і вольностей Війська Запорозького як пам'ятка українського державотворення.
12. Історичні портрети гетьманів, кошових отаманів, козацьких полководців (Б. Хмельницький, І. Богун, І. Виговський, П. Дорошенко, І. Мазепа, П. Орлик, Д. Апостол, К. Розумовський, П. Калнишевський та ін..)
13. Архітектурно-мистецькі пам'ятки барокової культури в Україні
14. Місце і роль «Руської трійці» в національно-культурному відродженні.
15. Україна у російсько-турецьких війнах ХІХ ст.
16. Українство у російсько-французькій війні 1812 р.
17. Україна і «Весна народів» 1848 р..
18. І. Франко та радикали - соціалісти в національному русі Галичини середини 70-х - 80-х рр. ХІХ ст .
19. Особливості українського модерну поч. ХХ ст.
20. Брестський мирний договір та його наслідки для української державності.
21. Акт Злуки УНР та ЗУНР та його значення для розвитку української державності.
22. Українське питання на Паризькій мирній конференції.
23. Історичні портрети громадсько-політичних та культурних діячів (М. Грушевський, В. Винниченко, С. Петлюра, П. Скоропадський, Є. Петрушевич та ін..)
24. Українська академія наук. Перші академіки УАН.
25. Розвиток літератури і мистецтва 1917 - 1920 рр.
26. Голодомори 1921-1923 рр., 1932-1933 рр., 1946-1947 рр.
27. Українізація та її визначні діячі.
28. Державотворча діяльність Української головної визвольної ради.
29. Українська культура в добу хрущовської «відлиги».
30. Дисидентський рух в Україні.
31. Історичні портрети політичних та культурних діячів ХХ ст.. (за вибором студента).
32. Європейський вибір України та його реалізація на практиці.
33. Партнерство і співробітництво України з НАТО.
34. Співробітництво України з міжнародними торговельно-економічними та фінансовими організаціями.
34. Реформування освіти та науки в незалежній Україні.
35. Розвиток літератури та мистецтва незалежної України.
36. Традиції і новаторство в українській культурі ХХІ ст.
37. Внесок українства у світову культуру.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі

досліджень, посилення творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle.

Під час лекційних занять використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, відео презентації, роздатковий матеріал. Використовується метод проблемного викладення, дискусійне обговорення проблемних питань. Інформаційно-рецептивний: лекція-презентація, лекція-дискусія, полілог; дослідницький: круглий стіл

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням індивідуальних завдань, конференцій, круглих столів з використанням стратегій критичного мислення (мозковий штурм, інтерактивна групова робота, кейсове навчання).

Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел у вигляді pdf-файлів; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами.

В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom для відео конференцій, освітньої платформи Moodle Bnau для виконання дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber тощо.

Формат дисципліни:

Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Історія української державності та національної культури» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні роботи.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

За умови повного виконання навчального навантаження та отримання студентом не менше 60 балів, допускається до підсумкового контролю -іспиту. Максимальна кількість балів, яка отримується на іспиті - 30 балів.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті отримує за зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою - «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$САЗ_{тах} ПК = \frac{\sum_{i=1}^n B_{i,ПК}}{n}$$

де *БПК* - бали з поточного контролю; *САЗ* - середнє арифметичне значення усіх отриманих оцінок (з точністю до 0,01); *тах ПК* - максимальноможлива кількість

балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100- бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C	Задовільно	
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Іспит	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів		35	15	20	30	100

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

1. Навчальні та навчально-методичні матеріали в системі Moodle; інформаційне забезпечення в системі АСУ, Zoom.
2. Наочні засоби: Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point; Інформаційні ресурси професійного спрямування.
3. Технічні засоби: Мультимедійний проектор. Комп'ютери.
4. Програмне забезпечення: Microsoft Office, Microsoft Power Point, Excel; доступ до мережі Інтернет, баз Scopus, Web of Science.

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові есе здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями, розрахунками чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять: очікується, що здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять проводяться згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн режимі.

Політика щодо дедлайнів і перескладання: здобувачі мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.

Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.

Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).

Основна література

1. Бойко О. Д. Історія України: підручник. 8-ме видання, перероблене, доповнене. К.: “Академія”, 2021. 640 с.
2. Борисова О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 1 : Давні часи. Середньовіччя. Нова доба / О. В. Борисова, А. О. Климов ; МОН України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. Київ : Кондор, 2018. 344 с.
3. Борисова О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 2 : 1917 - 2017 рр. / О. В. Борисова, А. О. Климов ; М-во освіти і науки України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. Київ : Кондор, 2018. 463 с.
4. Верменич Я.В. Українсько-російське пограниччя у просторі конфлікту ідентичностей в історії та сучасності / Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2024. 331 с.
5. Верстюк, В. Союз Пілсудського - Петлюри в історії боротьби за українську державність. Український історичний журнал. 2020. № 2. С. 421.
6. Відродження української національної символіки : зб. ст. / упоряд.: Андрій Бережина, Андрій Гречило, Алла Малієнко. Київ : Вид. дім журн. «Пам'ятки України», 2021. 490 с., 52 с.
7. Головка В. Вторгнення. 2022. Широкомасштабна агресія Росії проти України. Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2023. 602 с.
8. Горобець В. Україна та імперія в ранньомодерну добу: чи була Козацька держава failed state? / За ред. В. Смолія. Київ: НАН України. Ін-т історії України, 2023. 116 с.
9. Горобець В. Українські наративи європейської соціокультурної спадщини: традиції та практики самоврядності в Гетьманаті. Аналітична записка / Відповідальний редактор В.А. Смолій. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2024. 36 с.
10. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. К. : Портал, 2022. 408 с.

Допоміжна література

1. Ковальов, А. Як гартувалася державність: нариси до історії Української революції і Перших Визвольних змагань у Боярці-Будаївці та околицях Києва / Андрій Ковальов. Київ : Вид-во Марка Мельника, 2020. 592 с.
2. Офіцинський, Р. А. Історія УПА. Харків : Орбіта, 2021. 127 с.
3. Святоцький О. Поняття, ознаки, атрибути та символи державності. *Право України*. 2021. № 9. С. 22-25.
4. Святоцький О. Витоки, етапи становлення та розвиток української державності. *Право України*. 2020. № 1. С. 17- 40
5. Стефанчук Р. Традиція безперервності української державності. *Право*

- України. 2021. № 9. С. 12-21.
- РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**
6. Шлях з первісності у цивілізацію. Українські шати середньовіччя / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2023. 658 с.

Інтернет ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.library.lviv.ua/>
3. Національна історична бібліотека України :// <http://www.dibu.kiev.ua/>
4. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
5. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>
6. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
7. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
8. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>